

Приймак Н. В.
аспірант кафедри обліку та оподаткування
Київського національного торговельно-економічного університету

Pryimak N. V.
Graduate student of department of account and taxation
Kiev national trade and economic university

СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КРЕДИТУ ЯК ОСНОВНОГО ФІНАНСОВОГО ІНСТРУМЕНТА КРЕДИТУВАННЯ

Анотація. У статті досліджено еволюцію кредитування як форми економічних відносин, підходи до трактування сутності кредиту як економічної категорії. Визначено особливості та розбіжності трактування сутності кредиту. Визначено власний авторський підхід до сутності кредиту з позиції облікової науки.

Ключові слова: кредит, кредитні відносини, кредитні операції, економічні відносини, фінансові інструменти, фінансовий актив, фінансове зобов'язання.

Вступ та постановка проблеми. Кредит є однією з найскладніших економічних категорій. Тому в економічній теорії упродовж кількох століть вітчизняними та зарубіжними економістами ведуться дискусії навколо питань пов'язаних із сутністю та роллю кредиту. Для розроблення сучасного теоретичного підґрунтя кредитного забезпечення, для облікової науки актуальним є узагальнення чинних наукових та нормативних підходів до трактування сутності кредиту з метою розробки пропозицій щодо його уточнення з огляду на потреби бухгалтерського обліку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання теорії кредиту широко висвітлюються в економічній літературі багатьох вітчизняних і зарубіжних вчених, таких як О. Вовчак [10], Б. Івасів [30], О. Колодізев [29], В. Лагутін [11], С. Мочерний [13], Р. Міллер [9], С. Реверчук [6], М. Савлук [12]. В центрі уваги вчених перебувають проблеми трактування сутності кредиту та кредитних операцій. Аналіз літературних джерел підтвердив, що сьогодні не існує єдиного підходу до сутності кредиту, а особливо з урахуванням потреб бухгалтерського обліку.

Метою роботи є вивчення та осмислення сутності кредиту як базової економічної категорії, що формує кредитні відносини, та розробка узагальнюючих пропозицій щодо трактування категорії «кредит» як основного фінансового інструмента кредитування задля бухгалтерського обліку.

Результати дослідження. Історично доведено, що суспільство поділяють на різні верстви населення з різним статком. Майновий перерозподіл та розшарування суспільства спричиняють поділ людей на заможних і незаможних, тому потреба позичати кошти, яких не вистачає, існує відтоді, відколи існує саме суспільство. Ще за рабовласницького ладу з'явилися перші кредитори, а саме лихварі, а лихварські позики стали першими кредитними операціями. Лихварський кредит – «це кредит, який надавався дрібним виробникам з виплатою високих позичкових відсотків, що часто призводило до розорення позичальників» [1, с. 26]. Пізніше з'явилися складніші кредитні відносини, а саме продаж товарів з відстрочкою платежу.

У Середньовіччі кредитні відносини ще більше посилили свою інтенсивність, оскільки набула поширення торгівля, а саме оптова, тому в кредитній угоді прописували також торгівлю товарами в кредит. Продавець повинен продати товар, а покупець не міг купити його через нестачу грошових коштів. За таких причин процес купівлі-продажу товару не відбувався. Товар продавався з відстрочкою платежу тільки за наявності довіри продавця до

покупця. Отже, кредит став незамінною складовою товарного господарства [2, с. 10].

Так і з'явилась назва «кредит», що перекладається з латинської «credo», «creditum» як «вірю», «довіряю». Тому категорія кредиту розглядається економічною наукою переважно як довіра однієї особи до іншої, на підставі чого у кредит надається деяка вартість у грошовій або товарній формі для тимчасового користування. Отже, насамперед, кредит виник та отримав розвиток на основі функції грошей як засобу обігу.

З розвитком економічних відносин та еволюційного переходу до капіталізму відбулась поступова заміна лихварського капіталу позиковим.

В дослідженнях вітчизняних та зарубіжних науковців позиковий капітал виступає як особлива форма капіталу, яка виникла та отримала розвиток в умовах капіталістичного способу виробництва, що приносить відсотки, а також прийшла на зміну лихварському капіталу. Грошовий капітал – це основне джерело утворення позикового капіталу, що тимчасово вивільняється в процесі кругообігу капіталу. Отже, кредит став невід'ємною частиною товарно-грошових відносин, які його сформували, та вартісною категорією [2, с. 10].

З розвитком ринкових відносин зростає роль кредиту в економіці, внаслідок чого особливої актуальності набуває дослідження теорії кредиту. Теорію кредиту розділяють на дві взаємопов'язані теорії, а саме натуралістичну та капіталотворчу, головна відмінність яких полягає у трактуванні ролі банків та кредиту в економіці (рис. 1).

Основними представниками натуралістичної теорії кредиту були класики політичної економії А. Сміт, Д. Рікардо, А. Тюрбо, Дж. Міль, К. Маркс, Ж. Сей, А. Маршалл. В їхніх дослідженнях за основу здійснення кредитних відносин приймався процес виробництва та його специфіка, а до об'єктів кредитування вчені відносили засоби виробництва та вартісну оцінку відтворення робочої сили [3].

Серед вітчизняних прихильників цієї теорії слід відзначити Л. Федоровича [4], який розглядав походження та значення кредиту в економіці. На думку вченого, кредитні відносини виникли внаслідок еволюції виробництва та обміну, а кредит тільки доповнює грошовий обіг.

Засновником капіталотворчої теорії кредиту вважають англійського економіста Дж. Ло. Результати його дослідження свідчать про те, що кредит і гроші виступають у вигляді капіталу та багатства, зрештою, розширення кредиту приводить до нагромадження капіталу. Банки

є лише «творцями капіталу», «фабриками кредиту», а не посередниками у здійсненні кредитних операцій. Кредит є першочерговою ланкою в економіці [3; 5].

До складу прихильників капіталотворчої теорії кредиту слід віднести українського вченого М. Туган-Барановського. Вчений наголошував на тому, що «безперечно, кредит розвиває продуктивні сили країни і є великим кроком уперед у сенсі організації товарного обміну. Кредитний обмін – це таке ж удосконалення обміну, як і грошовий щодо натурального» [2, с. 12].

На початку ХХ ст. з'являються праці групи вчених з ґрунтовним аналізом кредиту, кредитних відносин. Зокрема, такими особистостями з передовими поглядами стали І. Шумпетер та Дж.М. Кейнс. Було розкрито взаємозв'язок між економічним циклом та кредитуванням. Таким твердженням вчені поставили весь розвиток економіки в залежність від обсягів кредитів та відсоткової ставки, що надаються підприємствам [3; 6].

Проведений науковий аналіз підходів до розкриття сутності кредиту на основі опрацювання економічної літератури виявив існування різних визначень сутності кредиту та створює поле для генерування нових рішень за визначеною темою.

Виходячи з марксистського формулювання сутності кредиту, деякі автори [7, с. 187] отожднюють його з формою руху позичкового капіталу, отже, цьому разі йдеться про грошовий капітал.

Такий підхід до визначення сутності кредиту є недоречним на думку групи вчених [8, с. 327], які пояснюють це тим, що, по-перше, обмеження форми функціонування кредитних відносин лише грошовою сферою не відповідає дійсності, оскільки кредит може мати і товарний характер; по-друге, трактування кредиту як руху позичкового капіталу передбачає його виробниче використання, що не завжди відповідає цілям, на які видаються кредити.

Зарубіжні економісти [9, с. 20] щодо цього розглядають кредит як позику у грошовій або товарній формі на умовах повернення з виплатою відсотків.

Слід зазначити, що на основі кредитних теорій група вітчизняних вчених [10; 11; 12; 13] у своїх дослідженнях

наголошує на тому, що кредит як форма суспільних відносин має багато спільного з іншими економічними категоріями, зокрема грошима, фінансами, торгівлею, капіталом. Зокрема, всі перераховані вище категорії є вартісними, обслуговують рух вартості в процесі відтворення. Одночасно кредит – це цілком самостійна категорія, котра функціонує поряд з іншими категоріями, не замінюючи їх і не поступаючись їм сферою свого призначення [11, с. 39].

З огляду на численність визначень кредиту, які наводяться як серед дослідників, так і в чинному законодавстві, слід відзначити відсутність єдності міркувань. Свідченням цього є багатогранність трактувань категорії «кредит», що розглядали систему кредитних відносин. Це пояснюється тим, що категорія зазнавала змін, які спричинилися як вимогами часу, так і особливостями економічної політики та стану кожної окремо взятої держави (табл. 1).

В окремих працях [5; 11; 12; 14; 16] кредит тлумачиться як економічні відносини між різними суб'єктами господарювання на умовах дотримання принципів кредитування.

Деякі вчені [13; 17; 18; 19] визначають кредит як форму руху позичкового капіталу; форму сприяння використанню капіталу; форму акумулювання коштів для позичок; форму перерозподілу вартості грошових коштів.

В інших джерелах [20; 21, с. 157; 22, с. 46; 23] трактування категорії «кредит» визначається як форма передачі грошових коштів; як економічні відносини між кредитором та позичальником щодо одержання позики; кошти, які надаються певними установами на визначений термін під відсоток та для цільового використання; зобов'язання.

В бухгалтерському обліку кредит – це фінансові зобов'язання та фінансові активи, а в міжнародній практиці кредит та кредитні відносини належать до розряду фінансових інструментів, тому важливим є дослідження трактування кредиту відповідно до національних стандартів бухгалтерського обліку П(С)БО, міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО) та міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

В деяких джерелах [24; 25; 26; 27] кредит пояснюється як заборгованість за зобов'язаннями; контракт, за якого виникають фінансові активи та зобов'язання.

Рис. 1. Основні напрями натуралістичної та капіталотворчої теорій кредиту

Джерело: складено автором на основі джерел [3; 4; 6]

Трактування сутності категорії «кредит» різними науковцями

Науковець	Формулювання	Особливість трактування
Н. Самсонов [7]	Кредит є формою руху позичкового капіталу, тобто грошових коштів, наданих у позичку за певний процент за умови повернення і задоволення потреб позичальника.	Форма руху позичкового капіталу.
В. Алексійчук [17]	Кредит, виступаючи однією з форм, що сприяє використанню фінансового капіталу, виник на етапі, який за своєю сутністю відповідає умовам економічних взаємовідносин, а його розвиток налічує декілька етапів. Виник він в умовах товарного виробництва, тому від самого початку мав ринковий характер.	Форма сприяння використанню капіталу.
О. Вовчак, В. Лагутін [10; 11]	Економічні відносини між кредитором і позичальником, які виникають під час одержання позики, користування нею та її повернення.	Економічні відносини.
О. Гудзь [14]	Економічні відносини, що зумовлені акумуляцією тимчасово вільних коштів з використанням їх на умовах повернення та платності під час взаємовідносин, що виникають між кредитором та позичальником.	Економічні відносини.
Б. Луців [15]	Економічні відносини між суб'єктами ринку щодо перерозподілу вартості на засадах повернення, строковості та платності.	Економічні відносини.
А. Мороз, М. Пудовкіна [12]	Економічні відносини, що виникають між кредитором та позичальником щодо одержання останнім позички в грошовій або товарній формі на умовах повернення у певний строк і, звичайно, зі сплатою відсотків.	Економічні відносини.
С. Мочерний [13]	Рух позичкового капіталу, що здійснюється на засадах строковості, повернення та платності.	Форма руху капіталу.
Ю. Потійко [18]	Економічна категорія, що передбачає акумулювання тимчасово вільних коштів бюджету, централізованих державних позабюджетних фондів, господарюючих суб'єктів та населення для подальшої їх видачі позичальникам на умовах повернення, платності, реального забезпечення, строковості та цільового використання.	Форма акумулювання коштів.
М. Савлук [12]	Економічні відносини між державою, юридичними та фізичними особами щодо перерозподілу вартості на умовах повернення та з виплатою відсотків.	Економічні відносини.
Я. Чайковський [16]	Певний вид економічних відносин, які формуються в суспільстві, а також обґрунтовують такі принципи кредитування, як принципи зворотності, строковості, цільового кредитування, забезпеченості, платності та диференційованого підходу.	Економічні відносини.
П. Бечко, Т. Герасімова [5]	Економічна категорія, яка характеризує економічні відносини, що виникають між кредитором і позичальником щодо розподілу та перерозподілу вільних грошових коштів, що тимчасово вивільнялися в процесі виробництва в межах позичкового фонду та передачі їх в тимчасове користування за умов дотримання принципів кредитування.	Економічні відносини.
С. Глущенко [19]	Кредит – це перерозподіл вартості на засадах строковості, зворотності та платності між суб'єктами економіки.	Форма перерозподілу вартості коштів.
Фінансовий словник [20]	Форма передачі у тимчасове користування коштів у грошовій та грошово-натуральній формах на умовах строковості, повернення, платності та цільового характеру, що надається однією юридичною або фізичною особою, тобто кредитором, іншій особі, тобто позичальнику	Форма передачі коштів.
Банківська енциклопедія [21]	Економічні відносини, що виникають між кредитором і позичальником щодо одержання останнім позички в грошовій або товарній формі на умовах повернення в певний строк і, звичайно, із сплатою відсотків.	Економічні відносини.
Податковий кодекс [22]	Кошти, що надаються банком-резидентом або нерезидентом, що кваліфікується як банківська установа за законодавством країни перебування нерезидента, або резидентами і нерезидентами, які мають, згідно з відповідним законодавством, статус небанківських фінансових установ, а також іноземною державою або її офіційними агентствами, міжнародними фінансовими організаціями та іншими кредиторами-нерезидентами, юридичній чи фізичній особі на визначений строк для цільового використання та під відсоток.	Кошти.
Закон України «Про банки і банківську діяльність» [23]	Це будь-яке зобов'язання банку надати певну суму грошей, будь-яка гарантія, будь-яке зобов'язання придбати право вимоги боргу, будь-яке продовження терміну погашення боргу, яке надане в обмін на зобов'язання боржника щодо повернення заборгованої суми, а також на зобов'язання на сплату відсотків та інших зборів з такої суми.	Зобов'язання.
П(С)БО 11 «Зобов'язання» [24]	Це заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, приведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють в себе економічні вигоди.	Заборгованість за зобов'язаннями.
П(С)БО 13 «Фінансові інструменти» [25]	Контракт, який одночасно зумовлює виникнення (збільшення) фінансового активу в одного підприємства і фінансового зобов'язання або інструмента власного капіталу в іншого.	Контракт
МСБО 32 «Фінансові інструменти: розкриття й подання» [26]	Це будь-який контракт, який приводить до виникнення фінансового активу в одного суб'єкта господарювання та фінансового зобов'язання або інструмента капіталу в іншого суб'єкта господарювання.	Контракт.

Джерело: сформовано на основі джерел [5; 7; 10; 11; 12; 13; 14; 16; 18; 19; 20; 21; 22; 23; 24; 25; 26]

Кредит – це дуже широке і багатогранне поняття, а його окремі прояви набувають інколи таких незвичних форм, що визначити його сутність та ознаки можна тільки шляхом аналізу окремих видів та форм кредиту [28].

Найвні підходи до трактування сутності кредиту нами узагальнено в табл. 1.

Отже, підсумовуюче вищенаведене, можемо стверджувати, що існує кілька підходів до трактування сутності кредиту:

- ототожнення кредиту з цінністю (коштами), які передаються одним економічним суб'єктом іншому в позичку;
- ототожнення кредиту з формою акумулювання і передачі коштів;
- ототожнення кредиту з формою руху капіталу;
- ототожнення кредиту із зобов'язаннями;
- ототожнення кредиту з певним видом економічних відносин, які формуються в суспільстві;
- ототожнення кредиту з контрактом, котрий відображає виникнення фінансових зобов'язань та фінансових активів.

Такий підхід дає можливість глибше дослідити економічні аспекти кредиту, соціально-економічні чинники його існування, основи та закономірності його руху.

Характерною рисою більшості наведених вище визначень сутності кредиту є те, що ця категорія досліджується через призму економічних відносин, що виникають між учасниками кредитної угоди з урахуванням принципів кредитування.

З огляду на те, що економічні відносини – це відносини і зв'язки між людьми, що виникають у процесі суспільного виробництва, розподілу, обміну та споживання вироблених благ, а у сучасних умовах це товарно-грошові і ринкові відносини; а також на визначення «фінансові інструменти», наведені у ПСБО, МСБО, МСФЗ, кредит можна трактувати як фінансовий актив і фінансове зобов'язання одночасно. Виходячи з того, що Закон України «Про банки і банків-

ську діяльність» трактує кредит як зобов'язання банку і зобов'язання боржника, можемо зробити припущення, що для цілей бухгалтерського обліку як науки доречним буде таке трактування категорії кредит: *«кредит – це форми забезпечення суб'єктів господарювання запозиченими ресурсами для фінансування своєї діяльності, які реалізуються через фінансові інструменти кредитування у вигляді фінансових активів та фінансових зобов'язань».*

Висновки. За результатами проведеного аналізу економічної літератури можна зробити узагальнюючий висновок, що існують переважно два підходи до визначення сутності кредиту:

- 1) у вузькому розумінні – це сума грошових коштів, яку кредитор надає позичальнику;
- 2) у широкому розумінні – це сукупність економічних відносин, які виникають у процесі надання кредитором коштів позичальнику у борг.

Проаналізувавши різноманітні думки науковців про сутність кредиту як основного фінансового інструмента кредитування, можемо впевнитись у складності такої економічної категорії, як кредит. Тому можна зазначити, що кредит – це економічні відносини, що виникають між кредитором і позичальником щодо залучення тимчасово вільних коштів та використання їх на умовах повернення, строковості, платності та цільового призначення, що забезпечує перерозподіл коштів кредитора і дає можливість отримати дохід у вигляді відсотків.

Для цілей бухгалтерського обліку кредит потрібно трактувати як *форми забезпечення суб'єктів господарювання запозиченими ресурсами для фінансування своєї діяльності, які реалізуються через фінансові інструменти кредитування у вигляді фінансових активів та фінансових зобов'язань.*

Подальші дослідження в цьому напрямі, на нашу думку, слід присвятити розгляду класифікації кредитів як основного фінансового інструмента кредитування для потреб бухгалтерського обліку.

Список використаних джерел:

1. Коблянська О. Кредит як форма залученого капіталу. Агроперспектива. 2010. № 8–9 (127). С. 26–30.
2. Миськів Г. Функціонування та розвиток кредитного ринку України: теорія, методологія, практика: монографія. Львів: «Растр-7», 2015. 360 с.
3. Шумпетер Й. Теорія економічного аналізу: дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу / пер. з англ. В. Старка. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2011. 242 с.
4. Федорович Л. Теорія денежного и кредитного обращения. Одесса, 1888. 626 с.
5. Бечко П., Герасімова Т. Банківське кредитування аграрного виробництва: монографія. Умань: видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2013. 189 с.
6. Історія грошей і банківництва / за заг. ред. С. Реверчука. Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2003. 301 с.
7. Самсонов Н., Баранникова Н., Володин А. и др. Финансовый менеджмент: учебник для вузов; под ред. Н. Самсонова. Москва: Финансы, ЮНИТИ, 2001. 495 с.
8. Банківські операції: підручник / Дзюблюк О., Чайковський Я., Галапун Н., Малахова О., Пруський О., Сороківська З.; за ред. О. Дзюблюка. Тернопіль: Економічна думка, 2009. 696 с.
9. Миллер Р.Л., Ван-Хауз Д.Д. Современные деньги и банковское дело. Москва, 2000. 20 с.
10. Вовчак О., Руцишин Н. Кредит і банківська справа: підручник. Київ: Знання, 2008. URL: http://pidruchniki.ws/19740704/bankivska_sprava/formi_vidi_kreditu.
11. Лагутін В. Кредитування: теорія і практика: навч. посібник. Київ: Знання, КОО, 2000. 215 с.
12. Савлук М., Мороз А., Пудовкіна М. та ін. Гроші та кредит / за ред. М. Савлука. Київ: КНЕУ, 2001. 602 с.
13. Мочерний С. Економічна енциклопедія: у 3 т. Т. 3. Київ: видавничий центр «Академія», 2002.
14. Гудзь О. Кредитування і банківське обслуговування підприємств агропромислового виробництва: сучасні тенденції та особливості. Київ: ННЦ ІАЕ, 2005. 170 с.
15. Гроші, банки та кредит: у схемах і коментарях: навч. посіб. / за ред. Б. Луціва. 2-ге вид., перероб. Тернопіль: Карт-бланш, 2000. 225 с.
16. Чайковський Я. Сучасний стан та перспективи розвитку банківського кредитування. Банківська справа. 2005. № 2. С. 36–47.
17. Алексійчук В. Гроші та кредит в системі відтворення АПК. Київ: ІАУ УААН, 1998. 346 с.
18. Потійко Ю. Ще раз про кредити. Вісн. НБУ. 2000. № 12. С. 47–48.
19. Глущенко С. Гроші. Кредит. Кредитний ринок: підручник. Київ: НаУКМА, 2015. 300 с. URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/9082/Glushchenko_Groshi.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

20. Дем'яненко М., Лузан Ю., Саблук П., Скупий В. та ін. Фінансовий словник-довідник / за ред. М. Дем'яненка. Київ: ІАЕ УААН, 2003. 555 с.
21. Арбузов С., Колобов Ю., Міщенко В., Науменкова С. Банківська енциклопедія. Київ: Центр наукових досліджень Національного банку України; Знання, 2011. 504 с.
22. Податковий кодекс України: за станом на 2 грудня 2010 р. № 2755-VI (зі змінами, внесеними Законом за станом на 19 травня 2011 р.). Офіційний сайт податкової адміністрації України. URL: http://sta.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=300762&cat_id=300760.
23. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 12 грудня 2008 р. із змінами та доповненнями. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
24. П(С)БО 11 «Зобов'язання», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 31 січня 2000 р. № 20. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>.
25. Фінансові інструменти: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13, затверджене Наказом МФУ від 30 листопада 2001 р. № 559 (зі змінами). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>.
26. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 Фінансові інструменти: подання. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_029/page.
27. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 Фінансові інструменти: визнання та оцінка. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_015.
28. Поляк Н. Теоретичні аспекти сутності кредиту. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2014. № 6. Т. 1. С. 185–188.
29. Колодієв О., Колесніченко В. Гроші і кредит: підручник. Київ: Знання, 2010. URL: http://pidruchniki.ws/17530607/finansii/sutnist_funktsiyi_kreditu.
30. Гроші та кредит: підручник / за ред. Б. Івасіва. Київ: КНЕУ, 1999. 404 с.

СУЩНОСТНЫЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ КРЕДИТА КАК ОСНОВНОГО ФИНАНСОВОГО ИНСТРУМЕНТА КРЕДИТОВАНИЯ

Аннотация. В статье исследованы эволюция кредитования как формы экономических отношений, подходы к трактовке сущности кредита как экономической категории. Определены особенности и отличия трактовки сущности кредита. Определен собственный авторский подход к сущности кредита с позиции учетной науки.

Ключевые слова: кредит, кредитные отношения, кредитные операции экономические отношения, финансовые инструменты, финансовый актив, финансовое обязательство.

ESSENTIAL FEATURES OF CREDIT AS A BASIC FINANCIAL INSTRUMENT OF CREDITING

Summary. In the article, the evolution of crediting as a form of economic relations is investigated, as well as approaches to the interpretation of credit essence as an economic category. Features and divergences in the interpretation of credit essence are identified. The author's approach to the essence of credit from a position of accounting science is determined.

Key words: credit, credit relations, economic relations, financial instruments, financial asset, financial obligation.